

Dokument 14

(2009–2010)

Årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling

Årsrapport fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for 2009

Til Stortinget

Innledning

Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for valgperioden 2005–2009 besto av følgende representanter:

Medlemmer

Per-Kristian Foss (H), leder
Vidar Bjørnstad (A), nestleder
Gunn Karin Gjøl (A)
Øyvind Vaksdal (FrP)
Bjørn Jacobsen (SV)

Varamedlemmer

Jorodd Asphjell (A)
Lise Christoffersen (A)
Karin S. Woldseth (FrP)
Åse Gunhild Woie Duesund (KrF)
Eli Sollied Øveraas (Sp). Fra oktober 2007 Trond Lode (Sp)

Komitevervene var fordelt som følger:

Komité

Den faste komité
Komiteen for politiske saker
Komiteen for økonomiske saker og utvikling
Komiteen for sosial-, helse- og familiespørsmål
Komiteen for overvåking av medlemskapsforpliktelsene
Komiteen for kultur, vitenskap og utdanning
Komiteen for flyktninge- og befolkningspørsmål
Komiteen for miljø- og landbruksspørsmål
Komiteen for juridiske saker og menneskerettigheter
Komiteen for likestillingsspørsmål
Komiteen for reglements- og immunitetsspørsmål

Medlem

Per-Kristian Foss
Per-Kristian Foss
Vidar Bjørnstad
Jorodd Asphjell
Lise Christoffersen,
Karin S. Woldseth
Åse Gunhild Woie Duesund
Gunn Karin Gjøl
Bjørn Jacobsen
Øyvind Vaksdal
Karin S. Woldseth
Trond Lode

Varamedlem

Vidar Bjørnstad
Vidar Bjørnstad
Bjørn Jacobsen
Karin S. Woldseth
Lise Christoffersen
Øyvind Vaksdal
Trond Lode
Gunn Karin Gjøl
Åse Gunhild Woie Duesund

Beriktiget

Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for valgperioden 2009–2013 består av følgende representanter:

Medlemmer

Karin S. Woldseth (FrP), leder
Lise Christoffersen (A), nestleder
Håkon Haugli (A)
Sylvi Graham (H)
Karin Andersen (SV)

Varamedlemmer

Anette Trettebergstuen (A)
Tor Bremer (A)
Øyvind Vaksdal (FrP)
Ingjerd Schou (H)
Geir Pollestad (Sp)

Komiteévervene er fordelt som følger:

Komitée

Den faste komité
Komiteen for politiske saker
Komiteen for økonomiske saker og utvikling
Komiteen for sosial-, helse- og familiespørsmål
Komiteen for overvåking av medlemskapsforpliktelsene
Komiteen for kultur, vitenskap og utdanning
Komiteen for flyktninge- og befolkningsspørsmål
Komiteen for miljø- og landbruksspørsmål
Komiteen for juridiske saker og menneskerettigheter
Komiteen for likestillingsspørsmål

Medlem

Karin S. Woldseth
Karin S. Woldseth
Ingjerd Schou
Karin Andersen
Lise Christoffersen,
Karin S. Woldseth
Sylvi Graham
Anette Trettebergstuen
Tor Bremer
Øyvind Vaksdal
Håkon Haugli

Varamedlem

Lise Christoffersen
Lise Christoffersen
Geir Pollestad
Ingjerd Schou

Tor Bremer
Øyvind Vaksdal
Karin Andersen
Håkon Haugli
Anette Trettebergstuen

Generelt

Europarådet ble opprettet i 1949. Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE) har i dag 47 medlemsland. Europarådet har til hovedformål å arbeide for styrking av menneskerettighetene, demokrati og rettsstaten i medlemslandene. Organisasjonen spiller også en viktig rolle i forbindelse med valgobservasjoner og i overvåkingen av medlemskapsforpliktelsene til de nye medlemslandene. Organisasjonens hovedsete og faste sekretariat ligger i Strasbourg.

PACE består av representanter for medlemslandenes nasjonalforsamlinger, totalt 318 medlemmer (og 318 varamedlemmer). PACE består av hovedforsamlingen, og i tillegg er det etablert ti faste komiteer: for politiske saker, for økonomiske saker og utvikling, for juridiske saker og menneskerettigheter, for sosial-, helse og familiespørsmål, for flyktninge- og befolkningsspørsmål, for kultur, vitenskap og utdanning, for miljø- og landbruksspørsmål, for likestillingsspørsmål, for reglements- og immunitets-spørsmål og for overvåking av medlemslands forpliktelser. Det er også etablert en rekke underkomiteer. Lluís Maria de Puig fra Spania var Forsamlingens president også i 2009 (valgt i 2008 for en toårsperiode). Selv om Forsamlingen kun har rådgivende funksjoner, spiller den i praksis en betydelig rolle i Europarådet. Den vedtar resolusjoner og anbefalinger

til medlemslandenes parlamenter og regjeringer på en rekke områder og overvåker de nye medlemslandenes overholdelse av sine medlemskapsforpliktelser. Det avholdes fire årlige hovedsesjoner i Strasbourg, vanligvis siste arbeidsuke i januar, april, juni og september. I tillegg holder de faste komiteene en rekke møter i løpet av året.

Hovedspørsmål

Forholdet mellom Russland og Georgia preget Forsamlingens arbeid også i 2009. Under høstsessjonen ble det avholdt debatt om situasjonen ett år etter konflikten mellom de to land. Sentrale temaer var tilgang for EU (EU monitors) til Sør-Ossetia og Abkhazia, fjerning av hindringer for humanitær assistanse til de to regionene, sikre bevegelsesfrihet for georgiske sivile, behovet for at Den internasjonale straffedomstol etterforsker mulige krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten på begge sider samt manglende russisk vilje til å oppfylle de krav som er stilt til landet i tidligere resolusjoner. Det ble også fremmet et eget forslag om å revurdere de russiske PACE-medlemmenes fullmakter. Dette forslaget fikk ikke medhold. Forsamlingen videreførte diskusjonen om reform av Den europeiske menneskerettighetsdomstolen og ikrafttredelse av protokoll

14. Protokoll 14 kan ikke tre i kraft før Russland har ratifisert protokollen. Forsamlingen diskuterte derfor en mulig interrimløsning som vil bidra til en effektivisering av saksbehandlingen i domstolen, uten behovet for ratifikasjon fra alle medlemsland.

Kjønnsbaserte brudd på menneskerettighetene ble debattert, med et særlig fokus på innvandrerkvinner situasjon og på problemstillinger som tvangsekteskap, bortføring til opprinnelsesland og kjønnslemlestelse. Andre sentrale temaer var konsekvensene av finanskrisen, Europarådet og FN-reform, menneskerettighetsforsvareres situasjon i Europa samt straffrihet. Også utviklingen i bl.a. Serbia, Armenia, Gaza, Moldova, Nord-Kaukasus, Hviterussland og Iran ble debattert. Klima- og miljøspørsmål sto sentralt på agendaen under høstsesjonen, og klimatoppmøtet som skulle finne sted i København desember 2009, preget diskusjonene.

Forsamlingen valgte under høstsesjonen Thorbjørn Jagland til ny generalsekretær i Europarådet for en femårsperiode. Valget ble utsatt under sommerseksjonen pga. uenighet rundt prosessen og misnøye med Ministerkomiteens behandling av saken. Thorbjørn Jagland ble valgt med 165 mot den tidligere stats- og utenriksminister i Polen, Włodzimierz Cimoszewicz 80 stemmer. Det store flertallet og høy valgdeltakelse var en viktig bekreftelse på en bred støtte til den nye generalsekretæren i parlamentarikerforsamlingen, etter en periode med store splittelser. Valget skilte seg fra tidligere valg ved at organi-

sasjonen har fått en generalsekretær med bakgrunn som statsminister og utenriksminister.

Europarådets menneskerettighetskommissær Thomas Hammarberg presenterte sin rapport under vårsesjonen, og kunne vise til en lang rekke besøk i Europarådets medlemsland det siste året. Hammarberg sa at til tross for Europas sterke tradisjon for beskyttelse av menneskerettighetene er dessverre diskriminering, fremmedfrykt og rasisme kjente fenomener i alle land. Funksjonshemmedes stilling, dårlig fungerende rettsvesen, innstramminger som representerer en trussel mot menneskerettighetene under henvisning til kampen mot terrorisme, var andre temaer Hammarberg belyste.

2009 viste igjen at PACE er et forum for debatt og konsensusbygging, også rundt kontroversielle temaer.

I 2009 deltok den norske delegasjonen på de fire delsesjonene i Strasbourg, og delegasjonsmedlemmene deltok jevnlig på ulike komitémøter. Den norske delegasjonen tok aktiv del i en rekke debatter, blant annet om Iran, klimaendringer, konsekvensene av finanskrisen, menneskerettigheter og internt fordrevne, straffrihet, finansiering av offentlige medier, tiltak mot kjønnsbaserte menneskerettighetsbrudd, kvinner i fengsler og valgobservasjon i Montenegro. Karin S. Woldseth (Fremskrittspartiet) var rapportør og fremla sin rapport om temaet innvandrerkvinner og deres risiko for å bli utsatt for vold i nære relasjoner. Delegasjonens medlemmer deltok på valgobservasjon i Montenegro og Makedonia.

Oslo, den 8. februar 2010

Karin S. Woldseth

delegasjonsleder

